

Hoe de weggebruiker te positioneren?

Johan Alferdinck & Richard van der Horst

IGOV-Kenniscafé markering & Wegdekreflectie, september-oktober 2012, v2

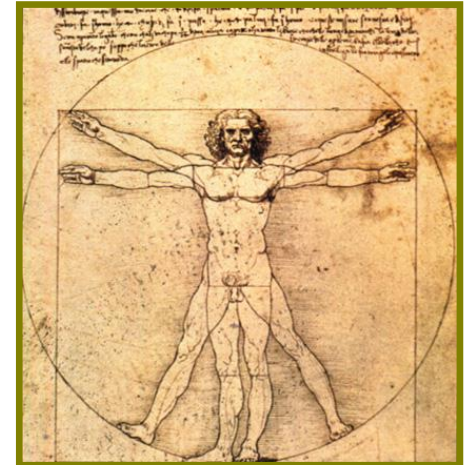
Inhoud

- › Menselijke waarneming, rijtaak, taakuitvoering
- › Voorbeelden TNO-onderzoek wegmarkering
- › Toekomst
- › Samenvatting

De mens in verkeer en vervoer

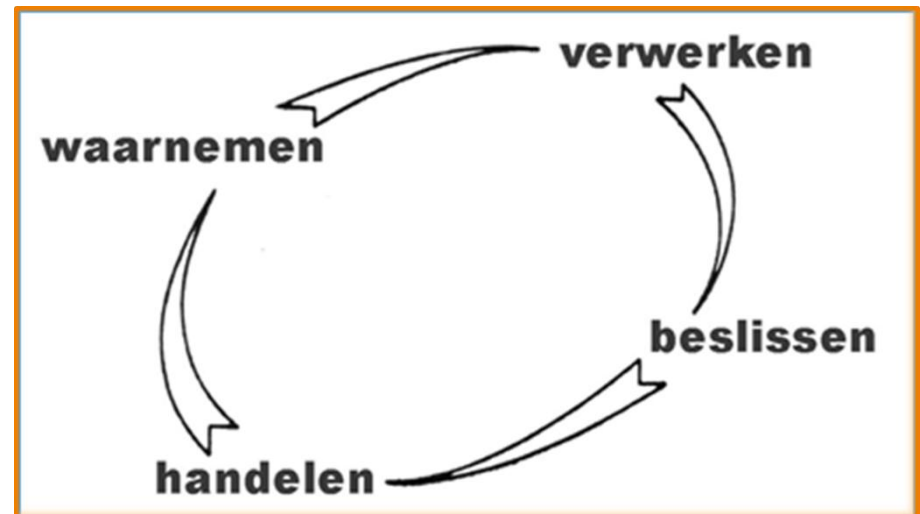
- › De gebruiker centraal
- › Individuele weggebruiker bepaalt (nog steeds) waarmee, waar, wanneer en hoe hij/zij deelneemt aan het verkeer
- › *Wat kunnen, wat willen en wat doen* weggebruikers?

De menselijke informatieverwerkingscyclus

- › **Waarnemen** (vooral visueel)
 - › Detecteren (zichtbaarheid, verblinding)
 - › Opvallendheid
- › **Verwerken**
 - › Lezen, herkennen (van bekende situaties)
 - › Verwachting
 - › Begrijpen
- › **Beslissen**
 - › Geloofwaardigheid
- › **Handelen**
 - › Automatisch
 - › Bewust

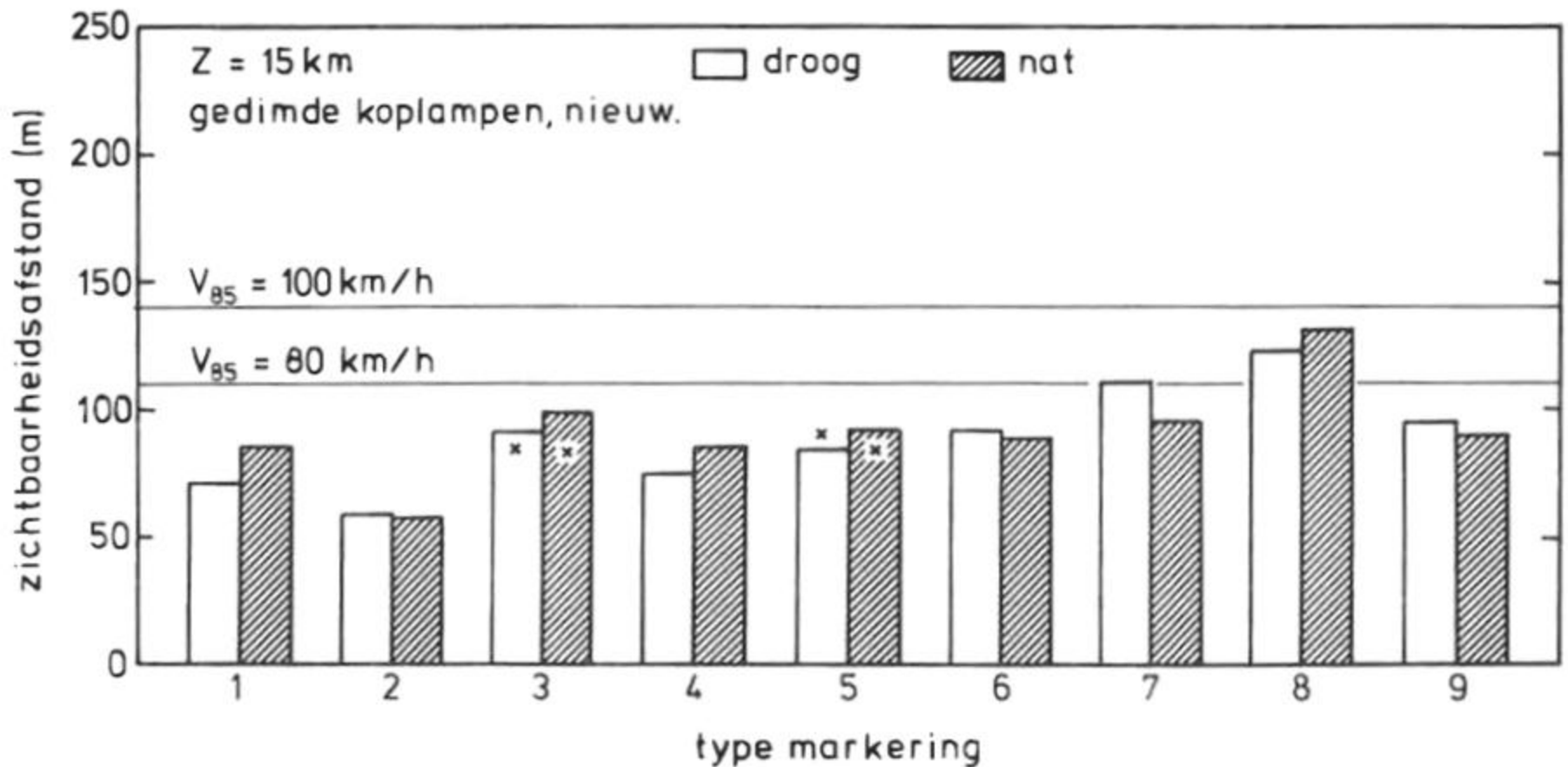

Begrijpelijk?

Zichtbaarheid (verticaal geprofileerde) wegdekmarkering

Meting dynamische rijstrookmarkering A44

Vijf verschillende systemen

AST

SWA

NIL

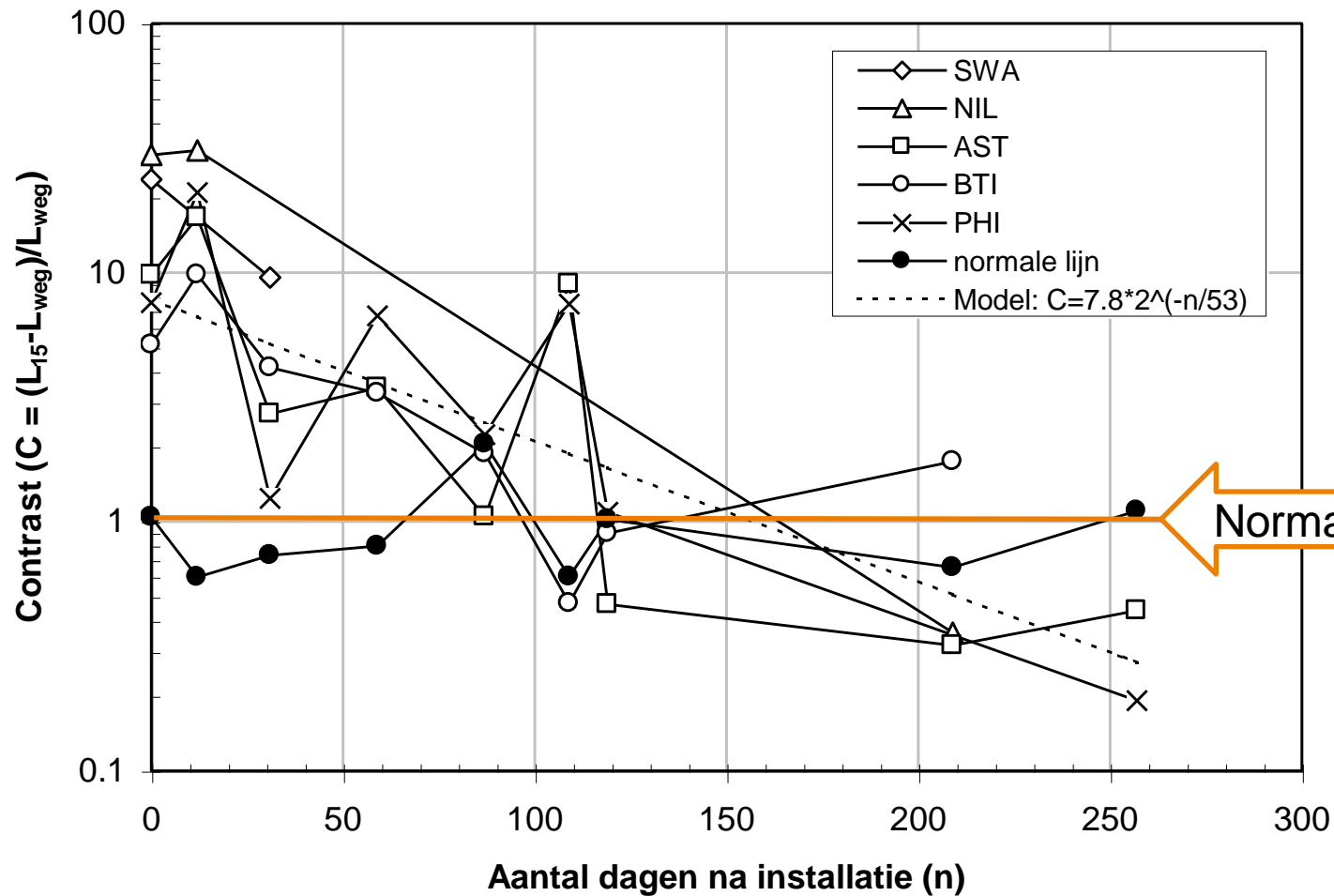
BTI

PHI

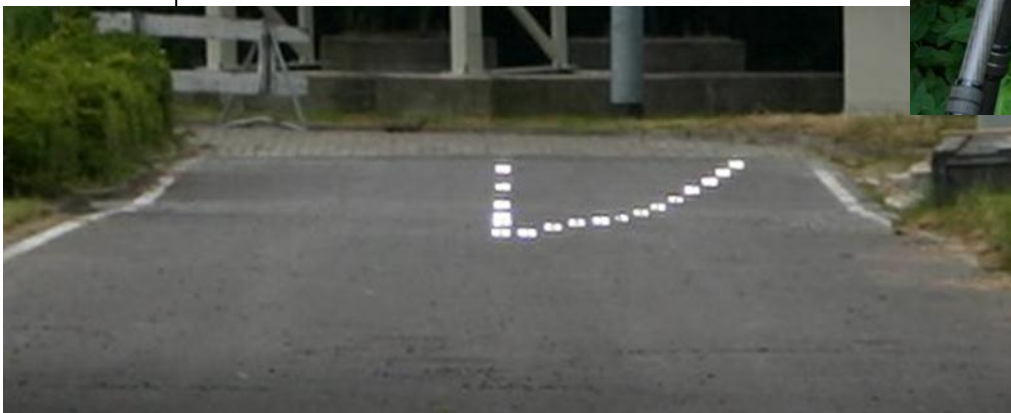

Dynamische rijstrookmarkering A44, contrast = f(tijd)

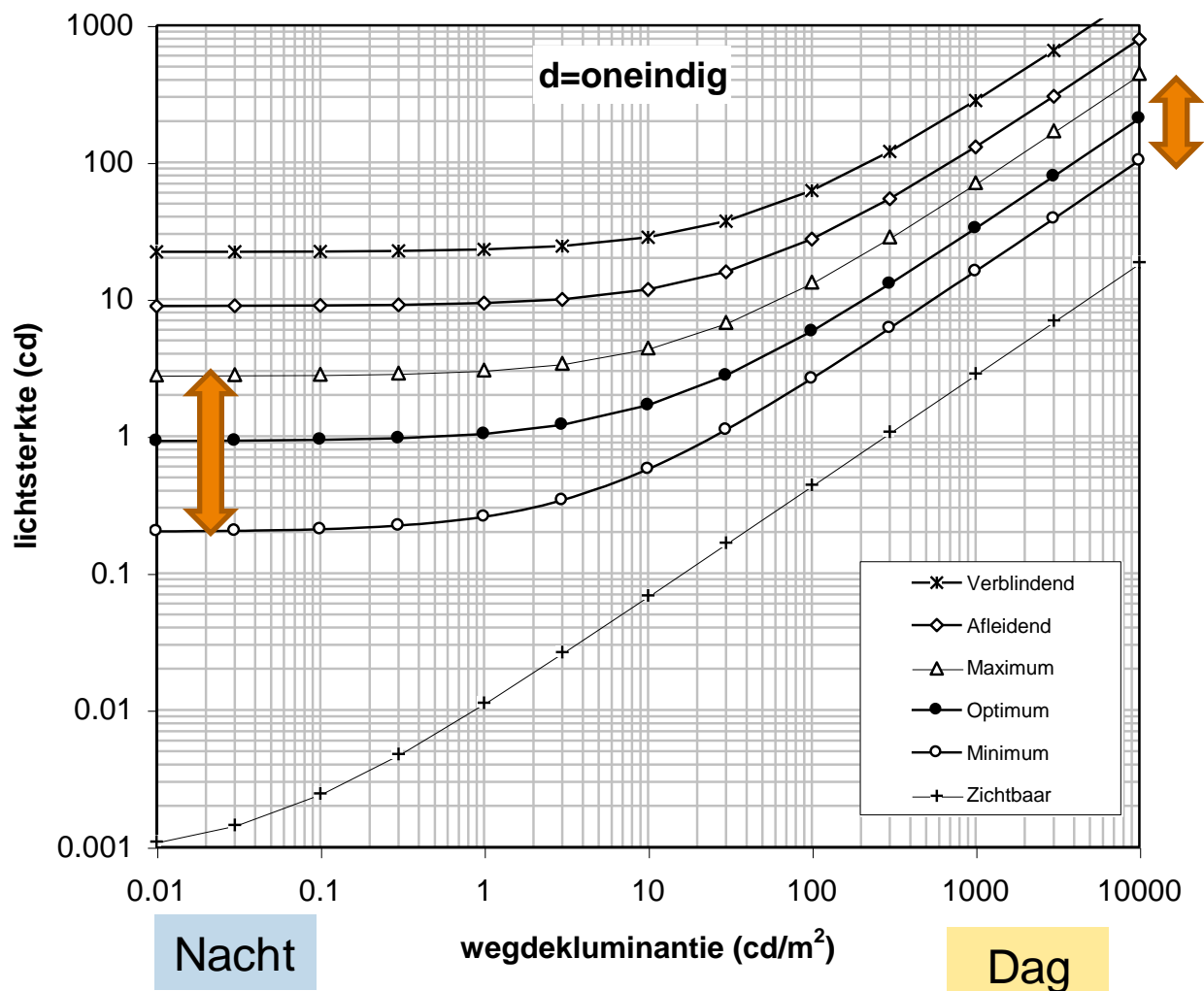

Zichtbaarheid (dynamische) rijstrookmarkering

Benodigde lichtsterkte wegmarkering (1 lichtpunt)

Rotonde Drenthe (overdag)

Alferdinck e.a., (2012), video snapshot

Rotonde Drenthe (nacht, openbare verlichting)

Alferdinck e.a., (2012), video snapshot

Rotonde Drenthe (nacht, actieve markering)

Alferdinck e.a., (2012), video snapshot

Rotonde Drenthe, resultaat rijproeven

Bij actieve markering:

- › Rotonde minder goed herkenbaar en minder goed overzicht
- › Fietsoversteekplaatsen slecht zichtbaar
- › Wordt iets meer geslingerd op de zijwegen naar rotonde toe -> wegverloop minder goed zichtbaar maar geen onveilige situaties (vallen binnen de grenzen van normale variaties in het rijgedrag)
- › Geen verhoging van werklast

Snelheidsbeperkende maatregel 80 km/u-wegen

Registratie rijgedrag met camera's

Standaard uitvoering

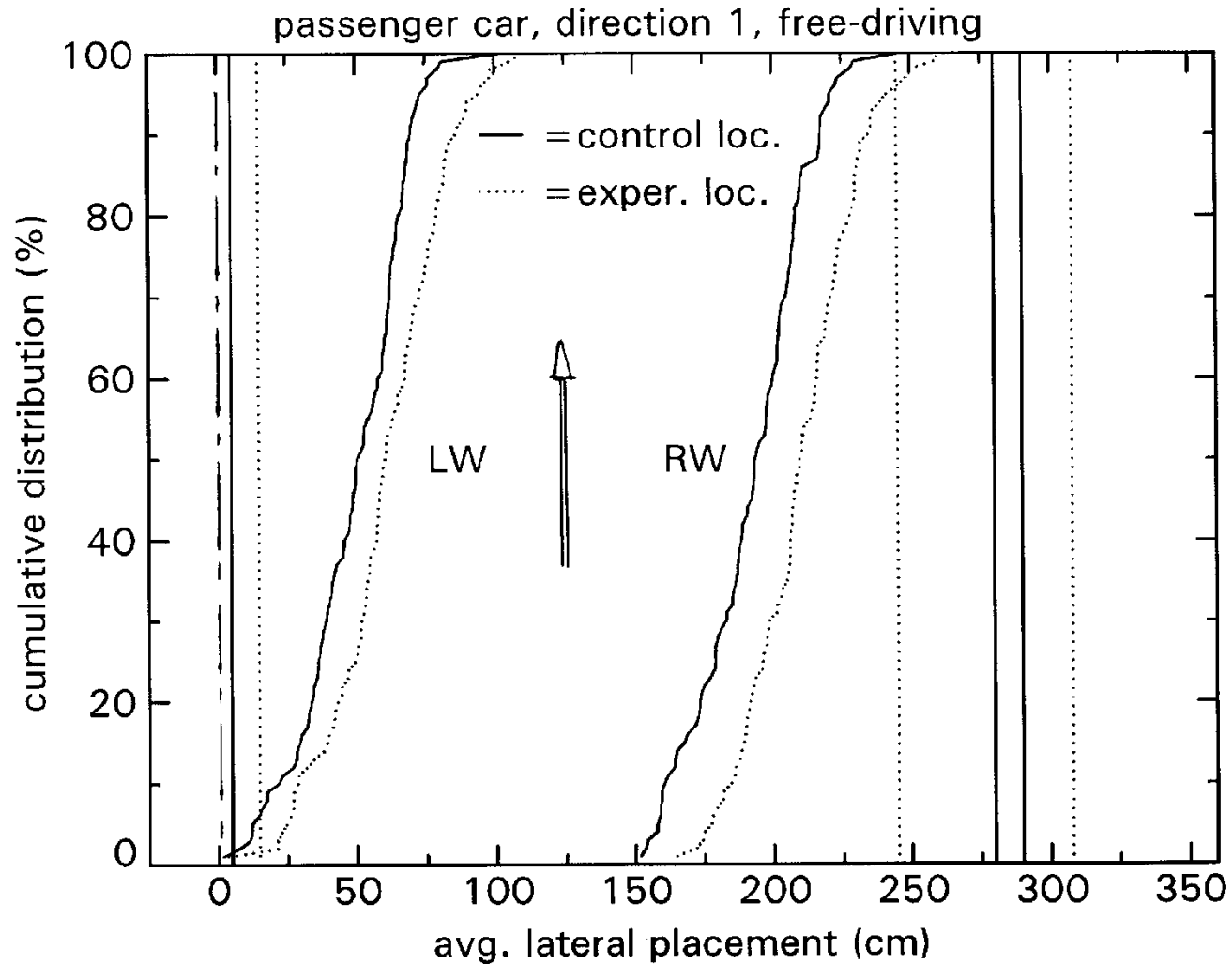

Experimentele uitvoering

Vraag: Gaan auto's niet te veel naar links rijden?

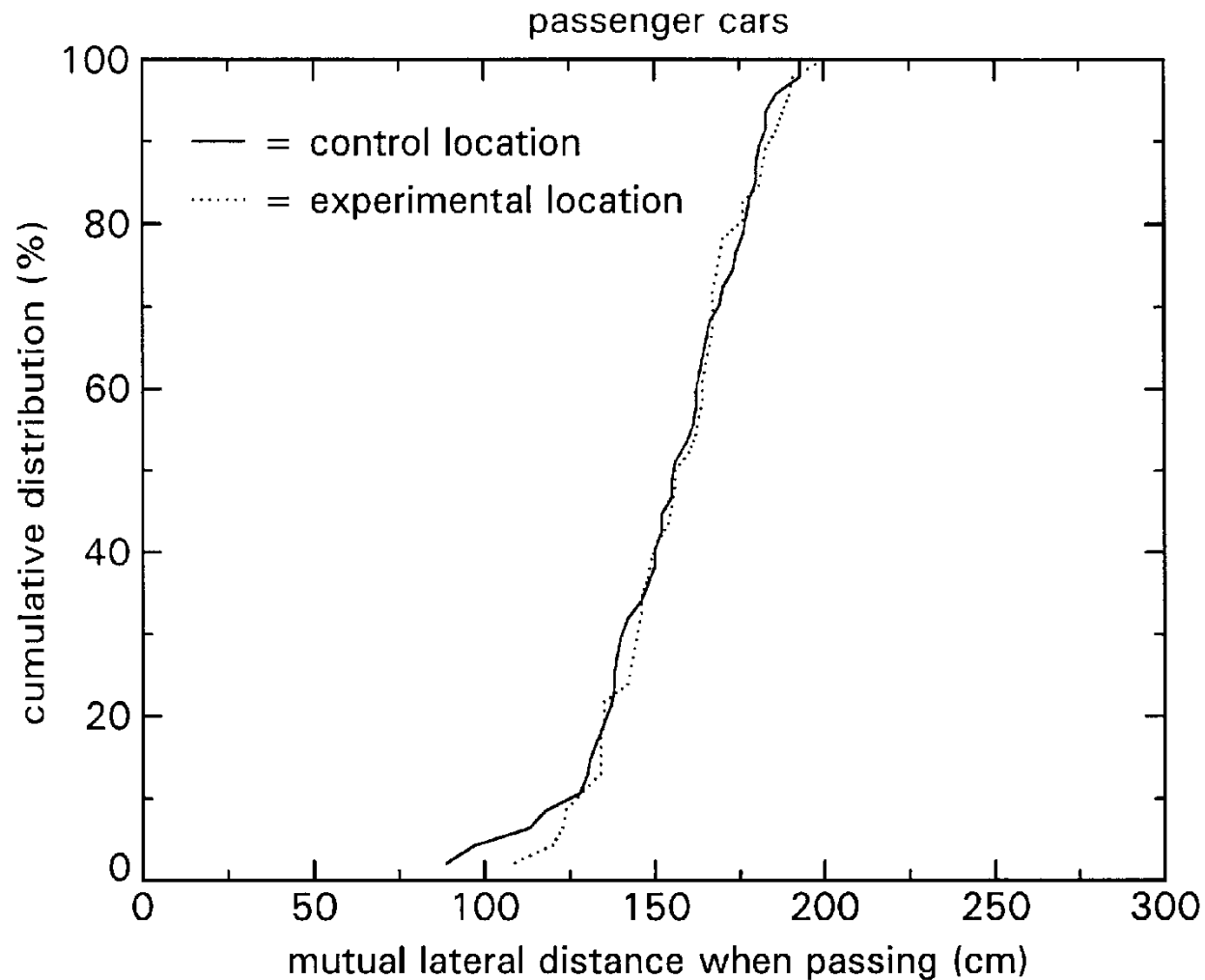

Auto's rijden iets (10 cm) naar rechts

Afstand tussen tegemoetkomende auto's blijft gelijk

Toekomst: Ritsen met elektronische gidsen

Samenvattend

Eisen voor wegmarkering:

- **Waarneembaar**
 - Contrast of lichtsterkte (niet te veel of te weinig)
 - Ook overdag
- **Herkenbaar**
 - Is bocht / verloop duidelijk?
 - Is kleur en soort lijn (onderbroken, doorgetrokken) duidelijk?
 - Consistent
- **Geloofwaardig**
 - Willen weggebruikers wat wegbeheerder wil?
- **Aangepast op rijvaardigheid weggebruiker**
 - Genoeg tijd voor handelen
 - Geen onverwachte zaken / afleiding

Contact

TNO, Soesterberg

Johan Alferdinck

T: 08886 69570

E: johan.alferdinck@tno.nl

Richard van der Horst

T: 08886 65977

E: richard.vanderhorst@tno.nl

Referenties

Blaauw, G., Padmos, P., Alferdinck, J.W.A.M., & Hoogeweg, F. (1983). *De zichtbaarheid 's nachts van negen vertikaal geprofileerde wegmarkeringen op droge en natte wegdekken* (TNO-rapport TM-1983-C24). Soesterberg: Instituut voor Zintuigfysiologie TNO.

van der Horst, A.R.A. & Bakker, P.J. (1994). *Effecten van snelheidsbeperkende maatregelen op 80 km-wegen in Drenthe op de dwarspositie van voertuigen* (TNO-rapport TNO-TM 1994-C025). Soesterberg: TNO Technische Menskunde.

Alferdinck, J.W.A.M., Rook, A.M., & Benoist, K.W. (2003). *Dynamische rijbaanmarkering; lichttechnische metingen en weggebruikersonderzoek* (TNO-rapport TM-03-C059). Soesterberg: TNO Technische Menskunde.

Alferdinck, J.W.A.M. (2004). *Lichtpuntafstand en lichtsterkteregeling van dynamische rijbaanmarkering* (TNO-rapport TM-04-C034). Soesterberg: TNO Technische Menskunde.

Alferdinck, J.W.A.M., de Goede, M., & van der Horst, A.R.A. (2012). *Evaluatie actieve LED-markeringen van een rotonde op de N386 in Drenthe: Een veldstudie* (TNO-rapport TNO-DV 2012-C066). Soesterberg: TNO Behavioural and Societal Sciences.